vare hoc ē īpoſſibile ſcꝫ nos nō exaudiri a xp̄o ⁊ be. ꝟgine. qꝛ ieſus xp̄s ē
pater ⁊ frater nr̄. ⁊ ꝟgo glorioſa ſoror ⁊ mr̄. ꝑmū nitit̄ ꝓbare ex homel̄. q̄
dr̄ be. Gre. ſup hoc euāgeliū Liber gn̄atōis ⁊c̄. Ipe em̄ ē factor ⁊ pr̄ oim
in ſe credentiū. ſꝫ qꝛ nos in eū credimꝰ. igit̄ pr̄ nr̄ ē Idēptꝫ Math. vi. qn̄
diſcipuli ignorātes q̄d deberēt orare Jeſus dixit. pr̄ nr̄ orabitꝭ Itē alibi
in euā. dr̄. ꝯceſſit nob̄ inuocantibꝫ orādo vocare patrē Scdm ſic ꝓbat. qꝛ
ieſus ē filiꝰ dei. ⁊ deꝰ ē pr̄. ⁊ nos filij eius. ⁊ ḡ xp̄s frater nr̄ ē Maior te-
net ex ꝟitate fidei Minor pꝫ ex orōe dn̄ica quā ponit euāgeliſta mathe
us. pr̄ nr̄ q̇ es in celis Deīn ꝓbat ꝙ be. ꝟgo ſit mr̄ ⁊ ſoror nr̄a Et ꝑmo ꝙ
mr̄. qꝛ genuit xp̄m fratrē noſtꝝ. q̄re mr̄ totiꝰ ecc̄ie nūcupat̄ Etiā ipa ē ſo
ror nr̄a. qꝛ ē filia dei cuiꝰ nos filij ſumꝰ Qꝫ aūt ſit filia pꝫ ꝑ ꝓphetā dicentē
Audi filia ⁊ vide. ſi ḡ be. virgo eſt mater ⁊ ſoror nr̄a. rōnabile eſt ꝙ inter-
cedat ꝓ nobis. ⁊ etiam ipam diligenter implorabimus

Laudes crucis attollamus nos q̇ crucis exultamus ſpeciali gloria.

Hoc ē aliud cāticū in honorē ſctē crucis cōpoſitū Et diuidit̄ in tres
ptes In ꝑma tāgit dignitatē ſctē crucis. in ſcđa cōmēdat ſcām crucē typi
ce q̄ꝫtū ad figurā eiꝰ. in tercia dirigit petitōes ad ſcām crucē. ſcđa ibi. hec
ē ſcala. tercia ibi. o crux lignū ⁊c̄. Prima adhuc ī duas diuidit̄ ptes. ꝑmo
hortat̄ nos ad laudē ſcē crucis ſimplr̄. ſcđo facit hoc cū ſalutatōe. ſcđa ibi
ſerui crucꝭ ⁊c̄. dr̄ ꝑo ſic (Nos) xp̄iani (attollamꝰ). i. eleuemꝰ (laudes cru
cis) ſcꝫ ſcē (q̇ exultamꝰ). i. gaudemꝰ (ſpēali gl̄ia). i. de ſpūali gl̄ia crucis.

Dulce melos tangat celos. dulce lignum dulci dignū cre-dimus melodia.

Cōſtrue (dulce melos). i. dulcis cantꝰ (tāgat celos) ſcꝫ penetrādo ip
ſos ⁊ ad aures dei ꝑueniēdo. qꝛ nos (credimꝰ. dulce lignū) ſcꝫ ſctē crucis
ſcꝫ eſſe (dignū. dulci melodia) id eſt cantu ſuaui

Uoci vita nō diſcordet. dum vox vitam non remordet. dulcis eſt ſymphonia.

Cōſtrue (vita). i. opatio nr̄a (nō diſcordet). i. ꝯriet̄. ſꝫ potiꝰ ꝯcordet
(voci) ſcꝫ nr̄e q̄ laudamꝰ ſcām crucē (dū vox) ſcꝫ cantꝰ vel orōis (nō re-
mordet). i. redarguit (vitam) ⁊ ſi hoc nob̄ fuerit (ē dulcis ſymphonia). i.
dulcis vocat̄ ꝯcordia Notandū. ſcā crux duplr̄ cōmēdat̄ ſeu cognoſcit̄
ſcꝫ q̄ꝫtū ad eius materiale ⁊ etiā formale ⁊ vtraqꝫ cognitio plena refulget
miracul̄. vn̄ q̄ꝫtū ad eiꝰ materiale adhuc duplr̄ cognoſcit̄. ſcꝫ in diſpōne ⁊
effectu In diſpōne. legimꝰ em̄ in paſſionali ꝙ cū adā moriturꝰ eēt miſit
filiū ſuū ad angelū cuſtodē ꝑadiſi vt daret ei lignū ſcie boni ⁊ mali in quo
peccaſſet. ⁊ angelꝰ dedit ſibi ramū. cū em̄ filiꝰ portaſſet ramū vſqꝫ ad mo
dicā diſtantiā a pr̄e. pr̄ eiꝰ mortuꝰ erat. ⁊ cū veniſſet ⁊ eū mortuū īueniſſꝫ
plātauit ramū ſup ſepulcrū patris eiꝰ. ⁊ trāſactꝭ multꝭ tpibꝫ cū Salomō
edificaret tēplū dn̄i abſciſa fuit arbor illa ſꝫ nō potuit ad aliquā ptē tēpli
applicari. iō poſita in tranſitum ſup flumē. poſtmodū venit regina de ſaba

cū donis ⁊ muneribꝫ volēs audire ſapiētiā ſalomonis vidēs hͦ lignū no-
luit pedibꝫ trāſire ꝑ hͦ lignū eo ꝙ ꝯgnouit redēptorē paſſuꝝ in hoc ligno
qđ ꝑcipiēs ſalomon hͦ lignū ſupra ianuā fecit ſuſpēdi. vt hoīes introeūtes
tēplū neceſſitate ꝯpulſi ob reuerētiā ligni capita inclinarēt. Sꝫ poſt mul-
tū tp̄is ſpaciū iudei hͦ lignū accipiētes ī quēdā lacū putridū ꝓiecerūt vbi
fctā fuit piſcina q̄ ꝓbatica piſcina nūcupabaṫ. in quā āgelꝰ deſcēdit ſm̄ tp̄s
et mouebat aq̄s huiꝰ piſcine ⁊ ſanabaṫ ibi q̄ ꝑmo ingreſſus erat ab oī in
firmitate. ſicꝫ dꝛ in euā. Jo. c. xv. Et remāſit ibi vſq3 ad tp̄s paſſiōis dn̄i
¶ Scđo no. Inuētio ſctē crucis erat mirabilis in effectu ꝓpter qđ feſtuꝫ
eius colit ſctā mr̄ eccleſia ex eo. qꝛ cū ipſe Cōſtātinus impator romanoꝝ
leproſus factꝰ eēt habito ꝯſilio ꝑ medicos iuſſus ē in ſanguine puerorum
balneari. ⁊ cū ꝯgregati eſſent multi pueri miſericordia motꝰ p̄cepit ipſos
parētibꝫ reſtitui. de nocte dū dormiret vidit in ſōnis duos apl̄os. ſ. petꝝ ⁊
paulū dicētes ſibi. qꝛ peꝑciſti aīabꝫ innocētū miſit nos deꝰ vt te curemꝰ
a lepra. ſꝫ vade ad Silueſtrū papā ille dicet tibi q̄d facturꝰ ſis. qđ cū feciſ-
ſet ⁊ baptizatꝰ eſſet curatus ē a lepra. ſequēte vero nocte vidit apl̄os ha-
bētes ſignū ſancte crucis in manibꝫ defendētes eū a multis inimicis. ⁊ cū
recitaſſet matri ſue helene ſummo deſiderio ꝑrexit in hieruſalē ⁊ cogebat
iudeos vt traderēt ei iudā viꝝ antiquū. ⁊ ille oſtēdit ei locū ſctē crucis. ⁊
ſic ſctā crux erat inuēta. ¶ Tertio no. feſtū exaltationis ſctē crucis colit
ſctā mater eccleſia. Cū em̄ coſdras rex potētiſſimꝰ rapuiſſet ſanctam cru-
cem ⁊ locaſſet eā in throno ſuo a dextris ſuis. ⁊ p̄cepit ſe coli tanq3 deum
Eraclitꝰ impator nolens hec ſuſtinere ꝓpter fidē ꝑualuit ꝯtra eū. ⁊ occi-
dit eū. ſanctā crucem duxit in hieruſalē quā ibidē honorifice exaltauit.
Pro terminis no. melos ē dcō neu. gꝰ indecli. ⁊ valet tm̄ ſicut dulce.
poniṫ tn̄ etiā ꝓ cātu. Jn̄ melodia ⁊ dꝛ dulcis cātꝰ Et dꝛ a melos qđ ē dul
ce ⁊ odos cātus q̄ſi dulcis cātus. Itē ſymphonia dꝛ cātus multū pro
porcionatꝰ. ⁊ dꝛ a ſyn qđ eſt cō ⁊ phonos ſonꝰ quaſi cantus cū bono ſono

**¶ Serui crucis crucē laudant. qui per crucem ſibi gaudent
vite dari munera. Dicant omnes et dicant ſinguli. aue ſalus
totius ſeculi arbor ſalutifera.**

Hic iā autor hortaṫ nos ad laudē ſancte crucis cū ſalutatōe dicēs (Ser
ui). i. famuli (crucis laudāt crucē q̄) ſcꝫ ſerui (gaudent dari ſibi munera)
id ē dona (vite). ſ. eterne (ꝑ crucē dicāt oēs). i. ſimul (⁊ ſinguli). i. diuiſim
(dicāt) ſcꝫ ſic O (ſalꝰ totiꝰ ſeculi) ⁊ (ſalutifera arbor. aue). i. ſis ſalutata.

**¶ O q̄3 felix q̄3 p̄clara fuit hec ſalutis ara rubēs agni ſanguīe
Agni ſine macula. qui mundauit ſecula ab antiquo crimine.**

Conſtrue (O q̄3 felix). i. multū felix. ⁊ (q̄3 preclara). i. multū clara et no
bilis (fuit hec ara ſalutis. rubens). i. facta rubea (ſanguine). i. de ſangui-
ne (agni. Agni) dico (ſine macula). i. pctō (q̄ mūdauit ſecula). i. homīes
in ſeculo (ab antiquo crimine). i. pctō ꝑpetrato ſcꝫ in antiq̄s tp̄ibꝫ primo
rū parentū ¶ Notandū ſcribiṫ in ſacra ſcriptura. nō repellit dn̄s in ſem

piternū ſʒ miſerebiꝛ ſm multitudinē miſerationū ſuaꝝ. In quo q̄dē ꝟbo
tanguntꝛ duo. Primo tangiꝛ myſteriū eterne ſaluatiōis. Scd̄o opꝰ chari
tatiue dilectōis. Vñ circa ꝑmū ē ſciendū. ꝙ hō creatꝰ ē ad imaginē. id eſt
ad ſilitudinē dei. vt pꝫ in li. Geñ. q̄uis ꝑ pctm̄ cecidit. tñ ope ſaluatiōis
erectus ē ⁊ ad gratiā reuocatꝰ. qꝛ antiquū ꝯſiliū nō potuit ꝯfundi. ſicut
ſcriptū eſt. Ipſe ſaluū faciet pplm̄ ſuū a pctis eoꝝ. ꝓpterea ad fugiendum
deſperationē ꝯſolabaꝛ hoīem di. Hierlm̄ cito veniet ſalus tua. qꝛ in errore
cōſumeris nunq̄d ꝯſiliarius nō eſt tibi ſaluabo te ⁊ liberabo te. ſ. ꝑ ſignū
ſancte crucis. ¶ Circa ſcd̄m no. dñs in tm̄ dilexit ſilitudinē ſue creatio-
nis vt ꝓ hoīe ſuſtineret martyriū dans ꝑ hoc exemplū. ꝙ oēs vult ſal-
uos fieri nō reſpiciēs multitudinē pctōꝝ. vñ Iſa. ꝑmo. dꝛ. Si fuerint pec
cata tua ſicut harena maris q̄ſi nix dealbabūtur. ⁊ ſi auerterit ſe iniuſtus
ab oī iniq̄tate ſua ⁊ fecerit iuſticiā oīm iniq̄tatū ſuaꝝ non recordabor am-
plius. Itē nota. vt q̄liter pretactū eſt tūc helena coegit oēs iudeos in hie
ruſalem vt dicerēt ei locū vbi ſctā crux erat abſcōdita. inter quos nullus
erat q̄ quicq̄ȝ de tali ligno audiuerat niſi vnus noīe iudas ſic inq̄ens. Au
dini ab auo meo de illo q̄ cū iacuit in agone dicebat ipam eē in tali loco. et
ſic indicauit locū in quo foderūt ꝑ ſpaciū. xv. cubitoꝝ. ⁊ ꝯtinue exiuit im-
menſus odor. tandē inuenerūt ſigna vel tres cruces. ſalua grāmatica. q̄ꝛ
vna fuit crux xp̄i. ſʒ alie due ipoꝝ latronū. ⁊ ſic nō potuerūt ꝯgnoſcere q̄
eſſet crux xp̄i. ſed tulerunt iuuenē mortuū ſuꝑ quē duo ſigna crucis appo
nebant. iuuenis aūt non ſurrexit. ſed tertia ſuprapoſita ſtatim ſurrexit. et
ſic ꝯgnouerūt verā crucē xp̄i vnanimiꝛ dicētes. Aue ſalꝰ totius ſeculi. et
ſic ſctā crux erat inuēta. Pro terminis no. Iſy. dꝛ. ꝙ li ſinguli voce ca-
ret ſingulari numero. ſed ſcatōne ꝑ aliū terminū reſtringiꝛ ad numeꝝ ſin
gularē. ſʒ tñ dꝛ ꝙ pōt habere ſingu. ⁊ plēm nūeꝝ ſm cōem vſū grāmatico
rū. qꝛ nō ſolū repiꝛ in ſri. ſʒ etiā in plurali ⁊ ecōuerſo vt ſingulus a ū. vt in
antep̄dicamētis. vbi phs dꝛ ſingulū eoꝝ. id eſt q̄dlibet eoꝝ. Item ru
bens eſt participiū preſentis temporis deriuatum a verbo neutrali rubeo

Hec eſt ſcala pctōꝝ. ꝑ quā xp̄s rex celorū ad ſe traxit omnia.
Cuius forma hoc oſtēdit. q̄ terraꝝ cōphendit q̄ttuor cōfinia

Hic au. ꝯmēdat ſanctā crucē hyſtorialr ⁊ figuratiue. Et diuidiꝛ. qꝛ ꝑmo
facit qd̄ dictū ē. ſcd̄o āplificat illas hyſtorias oñdēs bñficiū nobis illatuꝫ
ꝑ ꝟtutē ſctē cruc̄. Et ſūt q̄ttuor hyſtorie in nūero. ſcd̄a ibi Nō ſūt noua.
tria ibi Nulla ſalꝰ. q̄rta ibi Ligna legēs. Et dꝛ ꝑo ſic (Hec). ſ. crux (ē ſca
la pctōꝝ). ſ. ꝑ quā aſcēdūt in celū (ꝑ quā). ſ. ſcalā (xp̄s) exñs (rex celoꝝ
traxit ad ſe oīa). i. oēs hoīes redemit q̄tū eſt ex ſe (cuiꝰ) ſcꝫ cruc̄ (forma)
id ē diſpoſitio (oſtēdit hoc) xp̄m oīa ad ſe traxiſſe in cruce (q̄) ſcꝫ crux (cō
prehēdit q̄ttuor ꝯfinia). i. plagas (terraꝝ) ¶ Notādū. ꝙ de hac ſcala in
Geñ. dꝛ. q̄ñ iacob accepit bñdictōem pr̄is ⁊ req̄euit in q̄dā loco hñs lapi
dem ſub capite. vidit in ſomno ſcalā celos tangētē ⁊ angelos dñi aſcendē
tes ⁊ deſcendētes. hec ſcala fuit figura ſancte crucis que tetigit celos q̄ñ
xp̄s ꝑ crucē attraxit ad ſe oīa. vñ Cū exaltatꝰ fuero a terra in eleuatione
crucis oīa trahā ad me Itē ꝑ iſtā ſcām crucē xp̄s ad ſe traxit oīa. qd̄ pꝫ ex

eo .nā figura interſectōis duaꝝ lineaꝝ in angulis rectꝭ trāſit in īfinitū
et in extremitatibꝫ in q̄ttuoꝛ ꝑtibꝫ. vt pꝫ in ꝓpoꝛtōnibꝫ euclidis. ⁊ ꝑ̄ xp̄us
traxit ad ſe oīa.qm̄ vltra plagā mūdi nō daꝛ alia plaga q̄ poſſet hūc q̄ter
nariū fugere Et ꝑ̄ dicūt doct.ꝙ xp̄s ſtetit in cruce extēſis pedibꝫ ⁊ bra/
chijs ad deſignādū ꝙ in āplexu totū mūdū vellet liberare Pro ꝉminis no
ta.ſcala venit a ſcādo Jn̄ ſcalo as are ⁊ ē ſucceſſiue aſcēdere Jn̄ ſcalati Jtē
q̄ttuoꝛ ꝑtes mūdi dicunꝛ ꝯfinia.qꝛ imediate vna ꝑs tāgit aliā.⁊ ꝑ h̄ inuiꝛ
ꝙ ꝑ totū mūdū q̄ꝫtū ad q̄ttuoꝛ ꝑtes iueniunꝛ hoīes xp̄i paſſione redēpti
Jtē oſ̄do ē ꝟbū trāſitiuū cōpoſitū ab ob ⁊ tēdo.b in s mutādo Jn̄ venit
oſtētū.i.ſignū Jtē cōꝑhendo ē cōpoſitū a cō ⁊ prehēdo qđ idē ē qđ prēdo

Nō ſunt noua ſacramēta.nec recēter ē īuēta crucꝭ hec religio

Hic au.incidētaliꝛ declarat ſcđam figurā hyſtoꝛialē q̄ ē bimēbꝛis ꝑ̄ᵒ re/
ſpondēs ātipofoꝛe.i.tacite q̄ſtioni.qꝛ diceret aliq̄s imo feſta ſcē crucis ſtꝭ
nouiter inuēta Rn̄det mgr̄ di.(Sacramēta).ſ.ſcē crucꝭ (nō ſtꝭ noua nec
hec religio) .i.ſcā veneratio(crucis ē recēter)id eſt nouiter (inuenta)

Jſta dulces aquas fecit.ꝑ hanc ſilex aquas iecit moyſi officio

¶ Hic declarat h̄ ꝑ duas figuras veterꝭ teſtamenti Prima ē(Jſta)ſcꝫ
ſcā crux(fecit aq̄s).ſ.amaras(dulces)⁊(ꝑ hāc).ſ.crucē ſcām(ſilex) ſcꝫ ex
iſtens durꝰ lapis(iecit).i.effudit(aq̄s)⁊ h̄ (officio).i. ꝑ officiū (moyſi)
Notādū circa ꝑ̇mā hyſtoꝛiam.ſicut recitaꝛ Exo.xv.ꝙ cū filij iſrael ābu/
laſſent tribꝫ diebꝫ ꝑ ſolitudinē.⁊ nō īueniebāt aquā Et venerūt i marath
nec poterāt bibere aq̄s de marath eo ꝙ eēnt amare Et murmurauit ꝑpl̄s
ꝯ moyſen dicēs.q̄d bibemꝰ At ille clamauit ad dn̄m.q̄ oſ̄dit ei lignū.qđ
cū miſiſſet in aquas in dulcedinē ꝟſe ſunt Et h̄ tāgit lr̄a cū dr̄.iſta dulces
aq̄s fecit Sꝫ de ſcđa ꝑte huiꝰ ſnīe legiꝛ.cū filij iſrl̄ eēnt in deſerto nō ha/
bētes aq̄s murmurabāt ꝯ moyſen dicētes.da nob̄ aquas vt bibamꝰ.⁊ ſic
moyſes ⁊ fraꝛ eiꝰ oꝛabāt ad dn̄m vt daret eis quicq̄ꝫ de aqua.⁊ ſtatī di/
xit.tāge ſilicē cū ꝟga ⁊ ipa dabit vob̄ aq̄s.moyſes ꝓcedēs dixit ad ꝑpl̄m
Audite rebelles ⁊ icreduli nūq̄d poterimꝰ haurire aquā de petra.⁊ ſic ꝑ
cuſſit petrā in modū crucꝭ ⁊ effluxerūt aq̄ largiſſime vt biberet oīs ꝑpl̄s
cū iumētꝭ ipoꝝ Vn̄ aq̄ fluēs de petra ꝭcat lachꝛymas fluētes cū deuo/
tione de ipo coꝛde.ſꝫ ꝑ ſcām crucē intelligiꝛ xp̄i paſſio

¶ Pro terminis nota.recenter ē aduerbiū q̄litatꝭ a noīe recens .i. nouꝰ
Jtē religio ē nomē fē.i gꝭ ⁊ idē eſt ꝙ reuerentia vel virtus Silex ē nomē
tercie decli.ꝭm aliq̄s du.gꝭ.Sꝫ iacio is ē idē ꝙ iacto.⁊ hꝫ ieci in ꝑ̄terito.

¶ Nulla ſalus ē in domo ſi nō cruce munit hō ſupliminaria
Necq̄ꝫ ſenſit gladium nec amiſit filium quiſquis egit talia.

Hic declarat aliā hyſtoꝛiā q̄ ē bimēbꝛis di.(Nulla ſalꝰ ē i domo).i.hoīe
ſcꝫ q̄cūq̄ꝫ(ſi hō nō munit)ſignat(ſupliminaria).i.frontem(cruce).ſ.ſcā
(q̄ſq̄s).i.q̄cūq̄ꝫ(egit talia)ſcꝫ ſignādo frontē ſuā ſigno ſcē crucꝭ(nec ſen/
ſit gladiū).i.iterfectōeꝫ(nec amiſit filiū) Notādū circa ꝑ̇mā ꝑtē hyſto
rie legiꝛ ꝙ cū ezechiel i viſiōe vidit āgelū hn̄tē attramētariū circa renes
ſuos.⁊ ſignauit ſupliminaria ipius domꝰ cū figura thau.⁊ vidit aliū ſe/
quentē cū gladio ⁊ vbi non inueniebat ſigna ibi homines interficiebat et

hec fuit figura ſctē crucis q̄ tantā habet ꝟtutē cuſtodiēdi ꝙ nullū nocumētū ꝑt ſeq̄. Et ꝑ ſuꝑ limiaria ⁊ ꝑ figurā thau intelligit̃ ꝙ q̇libet fidelis tenet̃ ſe ſignare cū ſigno crucis in frōte ꝓpter defenſionē nociuoꝝ aduenientiū ⁊ ſic frons dr̄ ſupliminare hoīs. Circa ſcd̄am ꝑtē nota ꝙ legit̃ in Gene. ꝙ xp̄s tētauit abrahā dicēs. immola filiū tuū quē diligis Iſaac in holocauſtū ſupra montē quē mōſtrauero tibi. Abrahā nolens ſuperſedere mādatum dn̄i. tranſiuit cū filio ⁊ ipſum poſuit ſuper ſtruem lignoꝝ in modum crucis. ⁊ ſtatim dixit filius. pater ecce ligna. vbi eſt victima holocauſti. pater rn̄dit. fili mi deꝰ ꝓuidebit ſibi holocauſtū. et cū extenderet gladium angelus apparuit di. Ne extendas manus tuas in pueꝝ eo ꝙ times dominū. ⁊ ſic Iſaac creditur virtute ſancte crucis eſſe ſaluatꝰ a gladio patris.

¶ Pro terminis nota. munio eſt verbū quarte ꝯiuga. Jn̄ munimen id ē ſignaculū. Itē ſupliminare ē nomē neutri gn̄is ⁊ dicit̃ ſuꝑioꝛ ꝑs ianue. Et componitur a ſuper et liminare.

Ligna legēs i ſarepta ſpem ſalutis ē adepta pauꝑ muliercula

Sine lignis fidei nec lechitus olei valet nec farinula

Nic autoꝛ declarat aliā figurā ꝑ quā ꝯmēdat ſanctā crucē dicēs (Pauꝑ muliercula legēs) colligens (ligna in ſarepta). i. in hoc loco (adepta eſt) id ē acq̄ſiuit (ſpē ſalutis. nec lechitꝰ olei). i. vas (nec farinula). i. farīa (valet ſine lignis fidei) id eſt ſine ligno ſancte crucis.

Notādū circa illā ſn̄iam legit̃. iij. Regū. xvij. ꝙ helias ꝓpt̃ vindictā cuiuſdā regis q̇ ipſuꝫ ꝑſeq̄batur rogauit dn̄m vt nō plueret ſuꝑ terrā tribꝰ annis ⁊ mēſibꝰ ſex. Ipſe tādē eſuriēs quaſi fame ꝯſumptus clamauit ad dn̄m et dixit ei dn̄s. ſurge ⁊ vade in ſarepta ſydonioꝝ ibi viduā mulierē inuenies dic vt paſcat te. ⁊ ſurrexit helyas ⁊ cum veniſſet ante ciuitatem egreſſa eſt mulier cui dixit. nunquid habes aliquid in domo tua ad mādūcandū. et illa reſpondit. non habeo domine quicq̄ꝫ niſi modicū farine. quātum pugillus poteſt capere ⁊ parū olei quo vngar. ⁊ vado colligere ligna vt faciam mihi et filio meo vt comedamus et moꝛiamur. Illa aūt mulier vt dicit beatus Grego. fuit vxoꝛ Jone prophete quam iudei vocabant ionam. huic aūt mulieri dixit helyas. vade fac mihi prīmū panem ſubcinericium. vt comedā ⁊ fecit mulier. ⁊ dixit ꝓpheta ad eā. idria farine et lechitus olei non minuentur in domo tua iuxta verbū q̄d miſit dominus ꝑ ꝓphetam ad mulierē. Et hoc miraculum ſm̄ doctoꝛes ē factū virtute duorū lignoꝛum poſitoꝛum ex tranſuerſo in modum ſancte crucis.

¶ Pro terminis no. ſarepta ē ꝓpriū nomē ſilue. Sed adepta ē participiū preteriti temporis a verbo deponentali adipiſcoꝛ. Item muliercula eſt diminutiuum a nomine mulier. Lechitus eſt nomen maſculini generis. ⁊ dicitur vas in quod infunditur oleum. Item farinula eſt diminutiuū a nomine far quaſi de fare nata id eſt de pinguedine frumenti.

In ſcripturis ſub figuris iſta latēt ſed iā patēt crucis bn̄ficia

¶ Nic autoꝛ ꝓbat hyſtoꝛias recitando miracula que facta ſunt ex benefi

tio ſctē crucis in veteri teſtamēto dicēs (Jſta) .ſ. iam dicta (latent) .i. abſcōdita ſūt (in ſcripturis) ſcꝫ ſacris (ſub figuris) .i. ſub ſignis (ſed beneficia) id ē miracula (crucis) ſcilicet ſancte (patēt) .i. manifeſta ſunt (iam) .i. in nouo teſtamēto. ¶ Notādū. poſtq̄ʒ autor poſuit diuerſas hyſtorias veteris teſtamenti in quibus ſcꝫ crux fuit prefigurata. iā ponit ſigna noui teſtamenti q̄ miraculoſe ꝑ ſanctam crucem facta ſunt ⁊ per ordinē recitantur. ⁊ quantum ad ꝓmū legitur in cronica regū. ꝙ multi gentiles conuerſi ſunt ad fidem virtute ſancte crucis ⁊ ſubiecti ſunt romano imperio Et ergo circa ꝯmēdationē ſancte crucis ſcribit Raban⁹. Jn te crux ſancta reges et principes fidem recipiunt. in te angeli ſua gaudia cumulata recipiunt. in te omnia iura ſue ſalutis cognoſcunt. in te inferi retributionem ſue fraudis agnoſcunt.

Reges credūt. hoſtes cedūt. ſola cruce. chriſto duce vn⁹ fugat milia. Jſta ſuos fortiores ſemꝑ facit ⁊ victores. morbos ſanat et languores reprimit demonia. Dat captiuis libertatē. vite confert nouitatē. ad antiquā dignitatē crux reduxit oīa.

Hic ānumerat beneficia ſancte crucis dicēs (Reges credūt) ſcꝫ ſctē cruci. ⁊ (hoſtes cedūt) ſcꝫ illis regibꝫ ⁊ (vnus fugat milia ſola cruce. xp̄o) ſcꝫ exiſtente (duce. iſta) ſcꝫ crux (facit ſemper ſuos) ſcꝫ famulos (fortiores et victores) et crux (ſanat morbos ⁊ languores. ⁊ reꝓmit) .i. depellit (demonia) ⁊ hec ſctā crux (dat libertatē captiuis) .i. carceratis ⁊ tūc talis liberatio vel ſctā crux (confert nouitatem vite) ſcꝫ ſpūalis. ⁊ ſancta crux (reduxit omnia ad antiquā dignitatem) .ſ. quā in ꝓmis parētibꝫ amiſimus.

¶ Circa primū nota. autor dicit. hoſtes cedūt. hoc bene ptꝫ in Conſtantino quando debuit pugnare contra paganos vidit in ſomno figurā ſancte crucis ⁊ audiuit vocem. hoc ſignū faciet ꝙ tu eris victor inimicorum tuorum ſi firmiter credas in ipſum. ⁊ cum Conſtantinus veniſſet ad populum tunc millenarius numerus erat reſpectu ſui exercitus. ſed Cōſtātinus feliciter credens ꝑ virtutem ſancte crucis omnes ſuꝑauit. Ex iſto eſt ꝙ hodierna die vexillū imꝑatoꝝ habet aq̄lam ꝯſignatam in ſignū ſctē crucis. Etiam lrā dꝛ. ſuos facit victores. h̄ bn̄ patuit qn̄ Eracli⁹ expugnauit Coſdrā ⁊ oēm familiā ſuā. qꝛ eraclius ꝟtute ſctē crucis effect⁹ eſt victor ſuoꝝ inimicoꝝ. Jtē dauid ꝓtectus ⁊ ſignatus ſigno crucis Goliā ſuꝑauit Circa tertiū no. ſctā crux ſanat infirmitates hoīm. qḋ iteꝝ patet in Cōſtātino iꝑatore q̄ ꝟtute ſctē crucis curat⁹ ē a lepra. vn̄ Ber. de ꝟtute ſctē crucis ꝓcedit oīs fruct⁹ ſanitatis ⁊ vite. Jtem Rabanus tu ſctā crux pctōꝝ remiſſio. pietatis exhibitio. meritoꝝ augmētatio. remedium infirmoꝝ ¶ Circa quartū no. ſctā crux reꝓmit demones. vn̄ Paulus ad Coloſſenſes. ꝑ crucē expoliauit ꝓncipatus ⁊ ꝑtātes infernales. Jtē Caſſiodo. dꝛ O crux victoria xp̄i. ꝑditō dyaboli. infernoꝝ deſtructio celeſtiū reformatio. mors infidelium. vitaq̄ʒ iuſtoꝝ. ¶ Circa q̄ntū nota. ſancta crux dat libertatem captiuis. id eſt peccatoribus. hoc intelligitur

ꝙ peccatores capti laqueo peccatoꝝ reuocãtes ad memoriam xp̃m crucĩ fixum reficiũtur a iugo peccatoꝝ ¶ Circa vltimũ nota. autor dt. ad antiquã dignitatem. Vñ antiq̃ dignitas eſt hereditas paradyſi a qua ſumꝰ expulſi ꝑ inobediẽtiã Ade ꝛ Eue. ſed xp̃s aſcẽdẽs ſanctã crucem ſua huſmanitate nobis ꝑadyſum aꝑuit ꝛ reformauit. Pro terminis no. latẽt eſt verbũ neutrale ſcd̃e ꝯiu. Vñ latito as frequẽtatiuũ Item xp̃o duce ſunt duo abl̃ti in deſignatiõe ꝯſequẽtie poſiti ꝛ duce exponitur ꝑticipialiter. Itẽ milia apud antiquos erat ois ge.ꝑl'is nũeri tm̃ ꝛ declinabat. ntõ hi ꝛ he et hec milia. gtõ hoꝝ et haꝝ ꝛ hoꝝ miliũ. Sed milia apud modernos eſt tm̃ neu.gñ. ꝛ declinat. ntõ hec milia. gtõ hoꝝ miliũ ꝛc̃ vñꝰ. In triplici genere dum milia dicta fuere. Milia ſignati fuit tunc data congruitati.

O crux lignum triumphale mũdi vera ſalus vale. inter ligna nullum tale fronde flore germine

Hic autor facit exclamationẽ ad ſanctã crucẽ dicẽs (O crux). ſ. exiſtens (lignũ triũphale). i. victoriale (vera ſalus mũdi) ſcꝫ effectiue. q2 attulit ſalutem toti mũdo (vale). i. ſis ſalutata (nullũ). ſ. lignũ (inter ligna oĩa eſt tale). i. tã nobile (fronde). i. in frõde (flore). i. in flore (ꝛ germĩe). i. in germĩe

Medicina chriſtiana ſalua ſanos. egros ſana. quod nõ valet vis humana fit in tuo nomine.

O ſancta crux exñs (medicina xp̃iana). i. xp̃ianoꝝ (ſalua) id ẽ ꝯforta (ſanos. ꝛ tu ſana egros) id eſt infirmos. quia hoc (quod non valet) id eſt poteſt (humana vis) id eſt virtus (fit in tuo nomine) id eſt virtute.

Aſſiſtentes crucis laudi cõſecrator crucis audi. atq3 ſeruos tue crucis poſt hanc vitam vere lucis tranſfer ad palacia.

O xp̃e ſcꝫ exiſtens (ꝯſecrator). i. ſanctificator (crucis audi) id eſt exaudẽ (aſſiſtentes) id eſt aſtantes (laudi crucis. atq3) ꝑ et (tu tranſfer) id eſt ꝑduc (nos ſeruos) id eſt famulos (tue crucis. ad palacia) id ẽ habitacula (vere lucis) id eſt vite eterne (poſt hanc vitam). ſ. temporalem.

Quos tormentis vis ſeruire fac tormenta non ſentire. ſed cũ dies venit ire confer nobis et largire ſempiterna gaudia.

¶ Et tu (fac). ſ. illos (non ſentire) id eſt ꝑcipere (tormenta) id eſt penas infernales (quos vis ſeruire tormentis). i. paſſionibus tuis in cruce paſſis (ſed tu confer) id eſt da (et largire) id eſt concede et dona (ſempiterna gaudia. cum dies ire) id eſt iudicij (venit)

¶ Notandũ autor ꝯmendat ſanctam crucem in trib9. ſ. in fronde flore et germine. Primo in fronde. quia ſm̃ Damaſ. Lignum ſancte crucis fuit radicaliter in paradyſo plantatum ꝛ cõpoſitum erat ex quattuor lignis Primũ erat cedrinum qđ erat in pede ſancte crucis. Aliud erat cypreſſinum ꝛ illud ſuperpoſuit pylatus quãdo ſcripſit titulum Tertiũ fuit de palmis. ꝛ illud fuit tranſuerſum ꝑ medium. Quartũ erat de oliua vñꝰ. Ligna crucis palma cedrus cypreſſus oliua. Pes cedrus. mediũ cypreſ

ſus oliuaq; ſummū. Palmaq; tranſuerſum fuit in cruce lignū Cedrus de
ſignat altitudinē ꝯtēplationis. Cypreſſus odorē bone opinionis. Pal-
ma deſignat fructū iuſticie. Oliua lenitatē miſericordie. Scđo ꝯmendat᷑
in flore. vñ ſm̄ Nicodemū hoc lignū ſctē crucis fecit florē dānatiōis ꝛ ſal
uationis. de pͥmo flore nō laudat᷑. ſ. de flore dānationis de q̄ adā in pady
ſo guſtauit ꝑ quē mūdū dānauit Sꝫ de flore ſaluatōis quē portauit qñ ꝑ
ſanguinē xp̄i hoc lignū fuit coloratū. Et iſte flos fuit de quo dr̄ in cāticis
Ego ſum flos cāpi ꝛ liliū ꝯualliū. Tertio ꝯmēdat᷑ ex germine. i. rōne fru
ctus. q2 ſuauiſſimū fructū ꝓtulit ſcꝫ corpus xp̄i traditū in preciū totiꝰ ſe-
culi. vñ in canticis. Et fructus eius dulcis gutturi meo. Itē nota. autor
dicit. quod nō valet vis hūana. ꝑ hoc tāgit᷑ ꝟtus effectus ſctē crucis de
qua dicit Damaſ. O ſpecioſa crux ꝑ te euacuata eſt mors pͥmi parentis
et pctm̄ ſolutū. infernus dānatus eſt ꝛ mūdus ad priſtinā beatitudinis
gratiā reuocatꝰ. Subiungit. eris galea ꝛ ſcutū ꝟſus dyabolū. tu es dor
miētium reſurrectio. infirmoꝝ baculus. virga ꝯuertētiū ꝛ ꝓtectio corpo-
ris ꝛ aīe. Item nota. q̇dā textus hn̄t. quos tormētis vis ſeuire. ꝛ tūc de-
bet ſic exponi lr̄a. O xp̄e ꝯforta tuos fideles q̇ ꝓpter te paſſionē ſuſtinent
ne in paſſionibꝫ ꝛ tribulatōibꝫ deficere videantur. Sed q̇dā hn̄t vis ſerui
re tūc debet ſic intelligi. O xp̄e ꝯſerua tuos fideles qui ſeruiunt ſctē cru-
ci in h̄ mūdo. ¶ Pro terminis nota triūphale ē nomē adiectiuū a nomie
triūphus. ꝛ dr̄ a tris qđ eſt tres ꝛ phonos ſonus q̄ſi triū pueroꝝ ſonus
Sꝫ vale eſt verbū defectiuū neu. ge. cuius declinatio ptꝫ in Alexā. Sed
vis ſumit᷑ hic ꝓ ptāte. ¶ Itē ſeuire ē ꝟbū q̄rte ꝯiuga. neu. ge. ꝛ ſcat cru
deliter agere ꝛ hꝫ ſeuiui in preterito ꝑfecto ¶ Itē largior eſt verbū cōmu
ne halēs vtrāq; ſignificationē ꝛ habet largitus ſum in preterito.

Summi triumphum regis proſequamur laude
Qui celi qui terre regit ſceptra inferni iure domito
Qui ſeſe pro nobis redimendis permagnum dedit precium

¶ Hic deſcribit aliud canticū in quo oſtēdit materiā aſcenſionis dn̄i. Et
diuidit᷑ in tres ꝑtes. In pͥma ꝑte deſcribit hyſtoriā triūphalē que facta ē
in paſſione xp̄i. In ſcđa deſcribit ipſiꝰ aſcēſionis ienarrabilē gloriā In ter
tia applicat ea q̄ premiſit ad pͥncipalem materiā huius feſti. ſcđa ibi. huic
nomē. tertia ibi. deniq; ſaltū. Primo hortatur nos ad laudem dei dicens
Nos (ꝓſeq̄mur laudē). i. ꝑfecte laudemꝰ (triūphū). i. victoriā (regis ſū
mi) id ē ſupmi (q̄) rex (regit). i. gubernat (ſceptra). i. regna (celi ꝛ terre. do
mito). i. refrenato ꝛ expugnato (iure). i. ptāte (inferni. qui) ſcꝫ rex (dedit. ſe
ſe permagnū). i. valde magnū (preciū) in ara ſctē crucis (pro nobis redi
mendis). i. vt redimeret nos. ¶ Notandū ſcribit᷑ Iſa. lxiiij. iſte ſociꝰ mi-
hi formoſus in ſtola ſua gradiens in multitudine virtutis ſue. in iſtis ver
bis ad ꝯmēdatōeꝫ huius feſti tāgunt᷑ duo. pͥmo triūphus ieſu xp̄i paſſio
nis cū dr̄ iſte ſocius nr̄ formoſus eſt. ſcđo tāgit᷑ inenarrabilis glīa cū dicit᷑
in multitudine virtutis ſue. Quātū ad primū nota. ꝙ ille terminus ſtola